

NORSK SENTER
FOR BEREKRAFTIG
KLIMATILPASSING

Korleis involvere folk flest i arbeidet med klimatilpassing?

Halvor Dannevig, forskningsleder (PhD)
Klimaomstillingskonferansen 2024, Sogndal 23.04.2024

Tema

- **Hvorfor involvere innbyggere i klimarisikokartlegging?**
- **Hvordan involvere innbyggere?**
- **Folkeforskningsmetoder for klimatilpasning**
 - erfaringer fra et FoU-prosjekt

Foto: Halvor Dannevig

LOOKING UNDER THE LAMPOST

Klimatilpassningsarbeidet styres dit hvor vi har best kunnskap, men det er ikke nødvendigvis der vi vil få de største utfordringene.

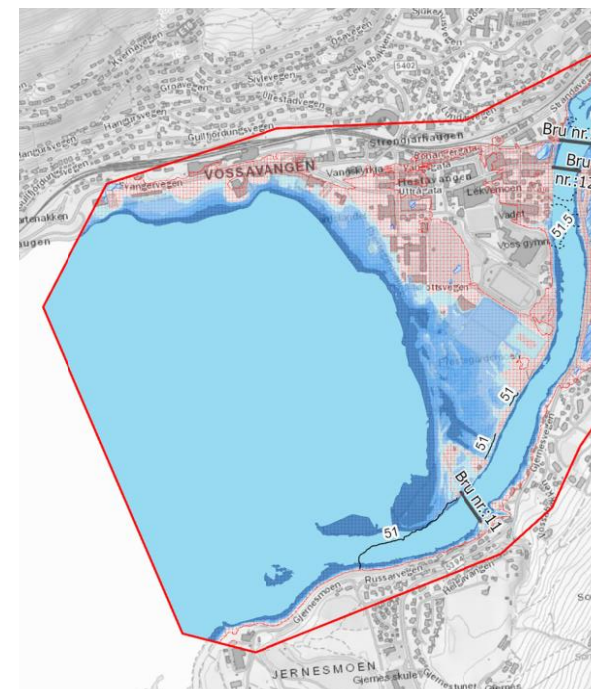
- Behov for lokal kunnskap

CC.BY.

sketchplanations

Hvilke verdier skal prioriteres når en fatter beslutninger under usikkerhet?

- Brukere av kunnskap og de som berøres av beslutningene har like «verdifulle verdier» som forskere (Funtovicz og Ravetz 1994)
- For at kunnskap for løsninger (f. eks klimatilpasning) skal ha legitimitet bør den derfor samproduseres med brukere.

Bakgrunn og utfordringer

- Kommunene har et hovedansvar for klimatilpasning, men begrenset kapasitet.
- Behov for lokal kunnskap om klimarisiko tilpasset kommunenes behov og konkrete planer
- Inngripende klimatilpasningstiltak må ha legitimitet – hvordan sikre dette?
- Behov for å sikre god deltakelse fra innbyggere i planprosessene, inkl. klimatilpasningsrelaterte planprosesser

Prosjektet «Medvirkningsmetoder for klimatilpasning» (2021–2024)

Støtta av
Forskningsrådet

Mari H. Korsbrekke, Synnøve
Beitnes, Halvor Dannevig

VESTLANDSFORSKING

Mari Pontipoidan,
Siri Veland

NORCE

Jan K. Rød

Brukerpartnere

Kinn kommune

Osterøy
kommune

Kaja S. Moen

Pelle Engesæter

Truls Folkestad

Sunnfjord
kommune

Prosjekteier

Lene Omdal

Vestland
fylkeskommune

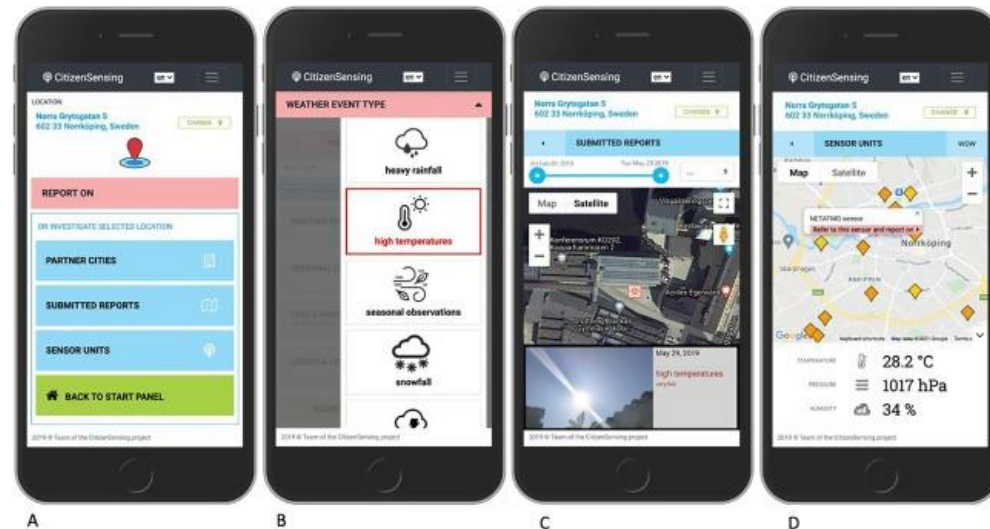
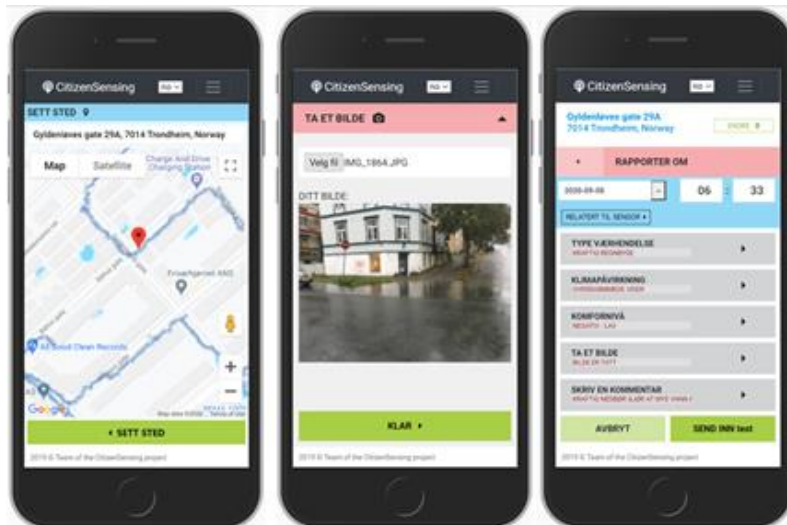
Innbyggerinvolvering gjennom tre metoder

- Aktiv folkeforskning – Citizens sensing app
- Passiv folkeforskning – Netatmo værstasjon
- Verksted som medvirkningsmetode

Hvorfor vil vi samskape kunnskap?

CitizenSensing app'en

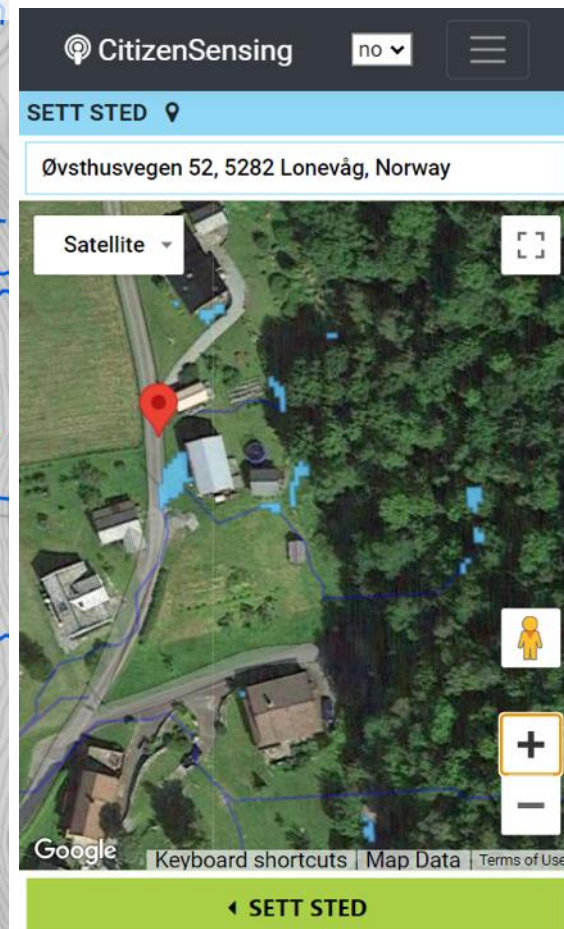
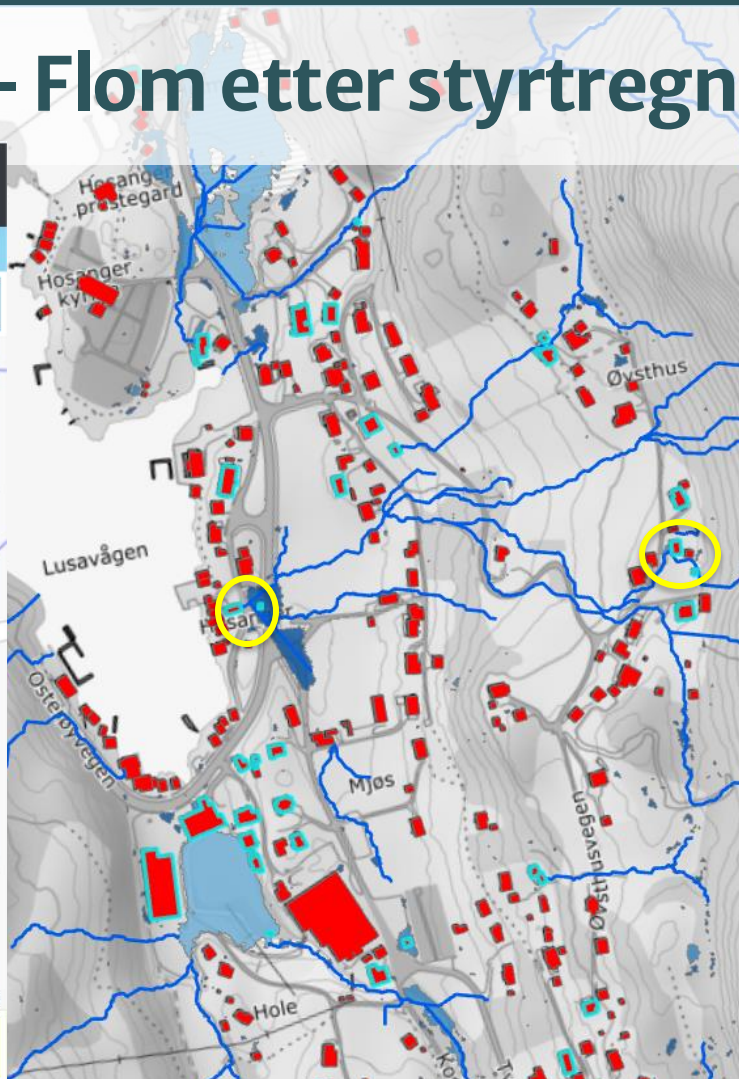
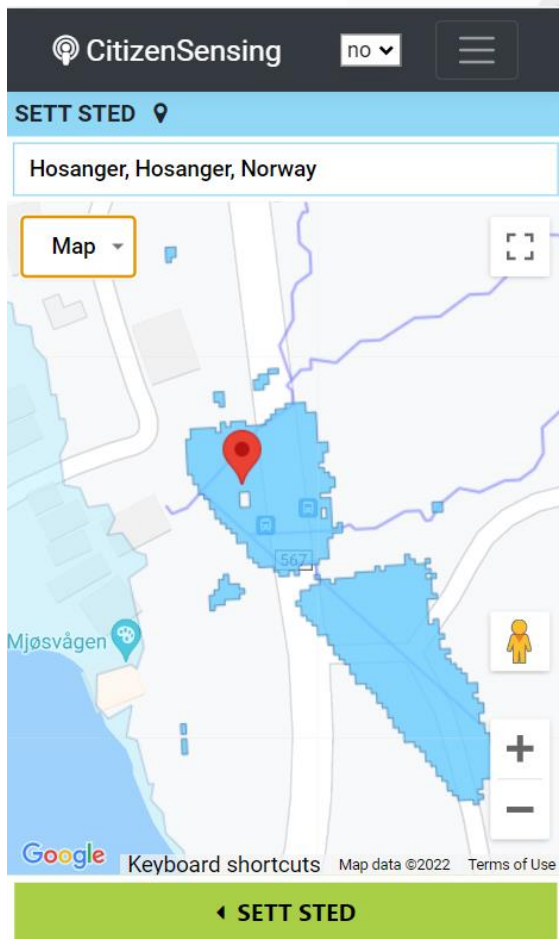
Hva registrere? Eksempler

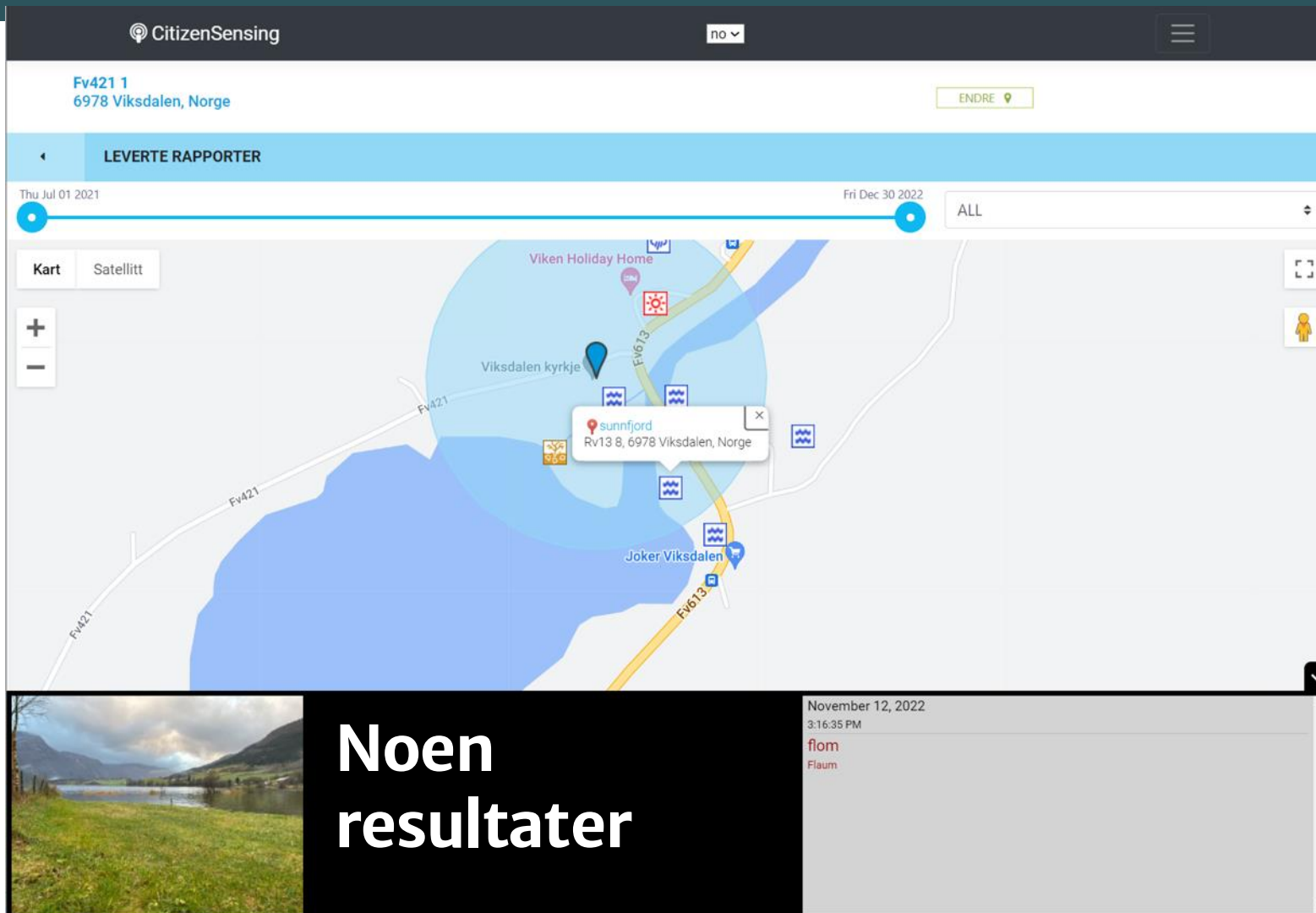

Fra deltagere på Osterøy

Utsatte bygg – Flom etter styrtregn

Våre erfaringer

- Folk er opptatt av nærmiljøet sitt.
- Folkeforskere kan bidra med nyttig lokalkunnskap om kritiske punkter langs en elv, langs en vei, etc. ... som det kan være nyttig for kommunen å vite om.
- Ønskelig med et større antall deltagere ...

Folkeforskning: Netatmo

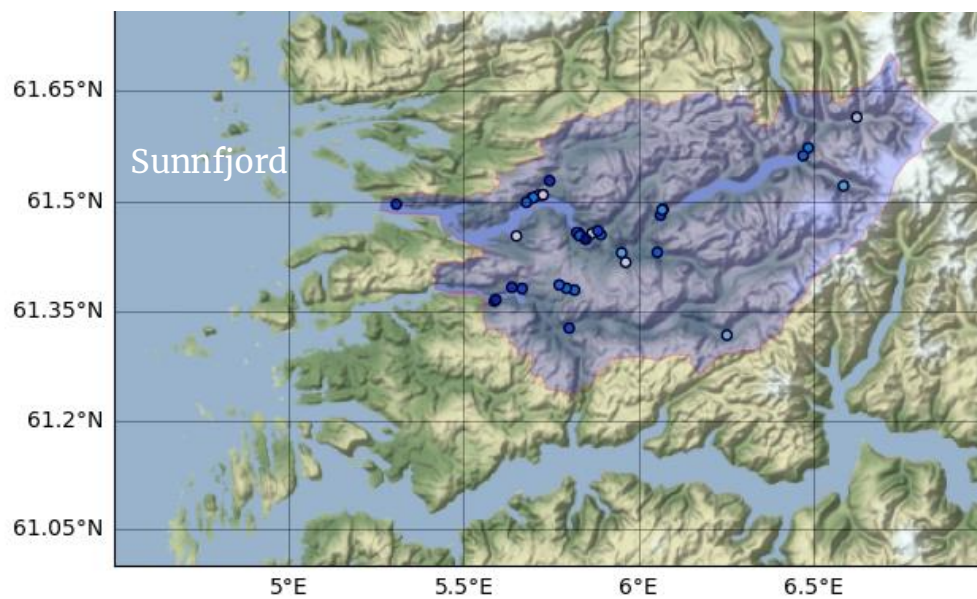
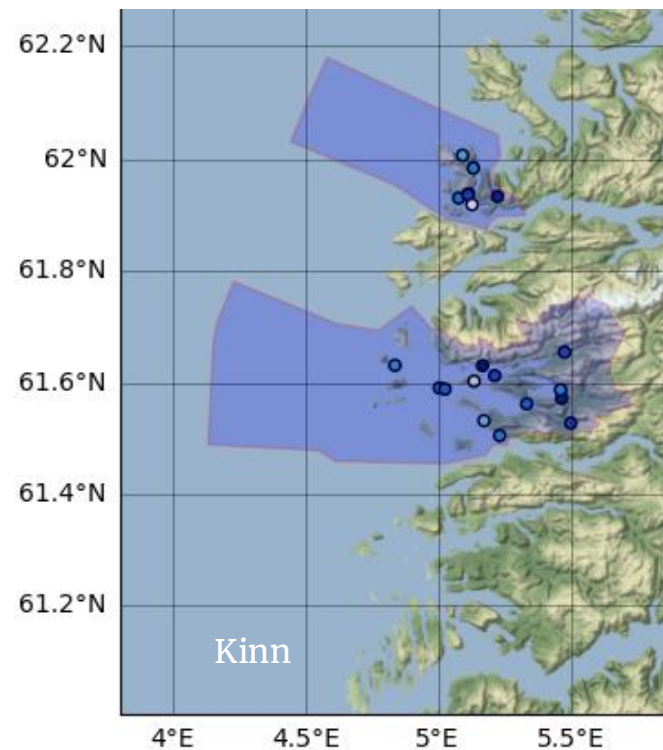
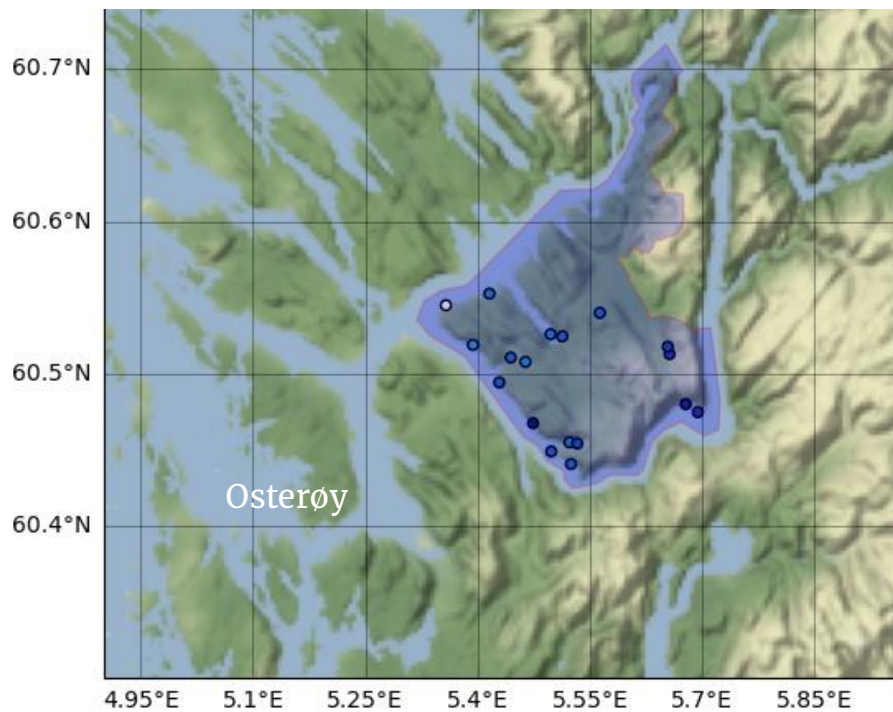
- **Passiv folkeforskning**

- ▶ Nedbørsmåler som sender data til “skyen”
- ▶ Kan brukes i værvarsling og til å lage bedre klimamodeller

- **Stor interesse**

- ▶ 46 stasjoner satt ut

Netatmo-stasjoner i
deltagerkommunene

Hvordan lykkes med folkeforskning?

- Engasjerte deltagere
- Mange deltagere (the crowd in crowdsourcing)
- Nøyaktige deltagere (riktige observasjoner)

Viktig med

- Opplæring
- Oppfølging

Verksted som deltakingsmetode

- **Tematiske verksteder (n=6+1)**
 - Introdusere klimatilpasning og etablere felles begreper og forståelse
 - Utenom fastsatte planprosesser
 - Friere rammer
 - Utforskende
 - Åpne for dialog, unngå enveiskommunikasjon
 - Bygge tillit mellom "kommunen" og "folk"
- **Rekruttering kritisk**
 - Aktuell problemstilling som opptar lokalt
 - Måltrettet rekruttering
 - Tidspunkt som passer målgruppa
 - Rekruttere i ulike miljøer

Foto: Marie Pontoppidan

**Behov for fleksible deltakingsmetoder i
medvirkning for klimatilpasning**

Våre erfaringer

Folkeforskningsmetoder

- Krevende å rulle ut app
- Netatmo fungerer
- Må investere i opplæring –tar tid

Verkstedsmetoder (både forskernes og kommunenes erfaringer)

- Folkemøter med noe variasjoner mest brukt. Tilfører som regel lite ny kunnskap. Fungerer godt for å gi informasjon.
- Medvirkning fungerer best ved målrettet invitering, fysisk og workshopformat med små grupper. Strukturert og avgrenset.
- Negativ holdning til medvirkning via konsulent. Et poeng å bygge kompetanse i organisasjonen.
- Jo mer tid og ressurser en bruker på medvirkning, jo bedre resultat. Et spørsmål om kapasitet.
- Bred/målrettet rekruttering. Viktig å kunne bidra uten å ha en politisk mening.

Takk!

Halvor Dannevig

Mob: +47 9767 6397

hda@vestforsk.no

@HalvorDannevig

NORCE

NTNU

**NORSK SENTER
FOR BEREKRAFTIG
KLIMATILPASSING**

VESTLANDSFORSKING